

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਮੇਜਰ ਐਸ. ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 476 ਆਫ 1957

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ 1)-ਸੈਕਸ਼ਨ 6(3)—ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 1958
 31 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ —ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ-ਕੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ—ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੂਮੀ
 ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ— “ਜਨਤਕ Feb., 25th
 ਉਦੇਸ਼”-- ਦਾ ਅਰਥ- ਟੈਕਨੋ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਕ-ਚਾਹੇ ਜਨਤਕ ਕੰਮ ਲਈ- ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ
 (KIXF) ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦਾ 1—ਕੀ —/tr<f ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ—“ਅਰਜੈਸੀ”
 ਅਤੇ “ਐਮਰਜੈਸੀ”—ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ—ਇੰਸਟਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ - ਕੀ 'ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1950 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ 1894 ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ
 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ
 ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਆਰਟੀਕਲ 31(5) ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ
 ਤੋਂ ਬਚਾਈ ਗਈ ਹੈ

ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 366(10) ਵਿੱਚ "ਮੌਜੂਦਾ
 ਕਾਨੂੰਨ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ" ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ
 ਧਾਰਾ 31(2) ਦਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ,

ਸੀਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 6(3) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿਣ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਜਨਤਕ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਸੀਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਸਮੀਕਰਨ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਉਪਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਆਮ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਯੋਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤਰੱਕੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਪਛੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਕੀਮ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੀਵਧਾਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਫਾਕਨ ਲਾਭ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਆਟੋਡੋਨੇਮਸ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਧਾਰਾ 17, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਉਜਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਪਹੁਦਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਮਾਮੂਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ

ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 17 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਅਤੇ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ" ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ" ਅਚਾਨਕ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। "ਐਮਰਜੈਂਸੀ" "ਯੂਰ ਜਨੈਸੀ" ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲੀਲਾ ਵਤੀ ਬਾਈ ਬਨਾਮ ਬਾਂਬੇ ਰਾਜ (1), ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਥ ਸਰੀਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਖੇਡਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (3), ਬਾਂਬੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਸ. ਨੰਜੀ (4), ਦਿ ਸਟੇਟ ਆਫ ਬਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਸਰ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ (5), ਕਲਾਰਕ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ (6), ਹਮਾਬਾਈ ਫਰਾਮਜੀ ਬਨਾਮ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਇੰਡੀਆ (7), ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (8), ਮੇਟਾਜੋਗ ਡੋਬੋ ਬਨਾਮ ਐਚ ਸੀ ਭਾਰੀ (9), ਅਤੇ ਲੀਚ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮੇਸਰਸ ਜਾਰਡੀਨ ਸਕਿਨਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (10) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 321
- (2) AIR 1953 Af. 182
- (3) 57 CWN 719
- (4) ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 294
- (5) ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 252
- (6) (1905) 198 US 361
- (7) ILR 39 Bom. 279
- (8) (1955) 1 SCR 1045
- (9) ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 44
- (10) ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 357

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894, ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1954 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਚਿੱਠ ਅਤੇ ਦੋ ਅਵਾਰਡ ਮਿਤੀ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਰਾਮਕਰਨ ਦਾਸ ਭੰਡਾਰੀ, ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਐਲਡੀ ਕੌਸ਼ਲ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਜੇਐਨ ਕੌਸ਼ਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.—ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ

ਇੱਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲਗਭਗ 250 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਮਾਲਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਣਾਮ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। . ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਕੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰ ਆਧਾਰ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੰਨਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 476, 477, 478, 524, 560, 561, 562, 567, 601, 568, 569, 570, 571, 569, 575, 572, 560, 561, 562, 567, 601, 568, 569, 570, 571, 569, 570, 571, 7572 655, 883, ਅਤੇ 1957 ਦੇ 1132) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 16 ਅਗਸਤ 1955 ਨੂੰ ਮੋਹਿਨੀ ਥਾਪਰ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ।

ਨਾਲ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ (ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਟਰੱਸਟ ਹੋਣ ਦਾ ਕਥਿਤ) ਇੱਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਥਾਂਧਰਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ "... " : ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟਰਸ ਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਮ ਚੰਦ ਥਾਂਧਰ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਛੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਮ ਚੰਦ ਥਾਂਧਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਉੱਘੇ ਜਨਤਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 250 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੋਹਿਨੀ ਥਾਂਧਰ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਨੇ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਾਹਕੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਨੂੰ 30,00,000. ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ 9 ਜਨਵਰੀ, 1957 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਭਾਵ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਨਾਂ "ਪਟਿਆਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ" ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸੱਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰਡ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 60,00,000 ਰੁਪਏ ਬਰਾਬਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਮੋਹਿਨੀ ਥਾਂਧਰ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

19 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ, ਭਾਵ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ; ਮੋਹਿਨੀ ਥਾਂਧਰ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮੇਜਰ ਐਸ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ --- ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ. ਕਿ 250 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਗ੍ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। 29 ਅਕਤੂਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

"ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਰਥਾਤ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।"

ਇਹ ਫਿਰ "ਕਲੈਕਟਰ (ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ)" ਨੂੰ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਸਨ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਸ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੁਕਮ ਲੈ ਲਏ, ਅਤੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਲਗਭਗ 300 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ^{ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ} ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। 5 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੂੰ "ਸਰਦਾਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ" ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੇ ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ 1956 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਕਾਰਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸੁੀ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ
and June, 1957.

ਸੇਜਰ ਐਸ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ
ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ
ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ

ਕੀਤੇ ਅਤੇ

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਐਕਵਾਇਰਿੰਗ ਅਵੈਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕੁਲੈਕਟਰ' ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਧਾਰਾ 9, 10 ਅਤੇ, 11, ਅਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਸਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਅਵੈਧ ਹੈ।

ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਮਈ/ਜੂਨ, 1957 ਤੱਕ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੈਲੰਜ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਯੋਗ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੇਜਰ ਐੱਸ. ਅਰਜਨ ਗੁਣ. ਜੋ ਤੱਥ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਦੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬਨਾਮ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਫਾਇਦੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਜਲਦੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: -

- (1) ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ;
- (2) ਉਹ ਧਾਰਾ 6(3) ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ;
- (3) ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਵੈਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਨਤਕ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ;
- (4) ਕਿ ਗ੍ਰਹਿਣ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਹੈ, ਇਹ ਅਵੈਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਗ VII ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;
- (5) ਉਹ ਧਾਰਾ 17(1) ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ;
- (6) ਉਹ ਧਾਰਾ 17(4) ਵੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ; ਅਤੇ

47) ਧਾਰਾ 17 ਤੋਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਵੈਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ' ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਹੋਰ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ, v. ਜਦਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਿਰਫ 'ਜ਼ਰੂਰੀ' ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। . ਹੋਰ

ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜੀਵਾਰ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ।

ਪਹਿਲਾ ਆਧਾਰ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ . ਕਿ ਧਾਰਾ 6(1) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼, ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 (2A) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪੱਤੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਿਸੇ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟਰੱਸਟ ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(1) ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (2 ਏ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6(1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ 'ਕੰਪਨੀ*' ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 'ਕੰਪਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(e) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਉਦਯੋਗਿਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 38 ਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਕੰਪਨੀ' ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। (e) ਐਕਟ ਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਚਿੰਤਾ ਹੈ

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ *ਕੰਪਨੀ' ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(1), ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (2 ਏ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਇਹ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਭਾਗ VII ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਗ VII ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“6(3)। ਉਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਅਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।”

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਲਾਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਭਾਗ 4. ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ), ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਲਈ

acq uisition ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੇਜਰ ਐਸ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
 ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।
 ਸਾਡੇ 1950 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ, 1894 ਵਿੱਚ
 ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸੀ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ
 ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
 ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 31(2), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ
 ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਵਾਇਰ
 ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ
 ਸਰਕਾਰ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ।
 ਬਾਂਬੇ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ (I) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ:- AI

"ਪ੍ਰਥਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਜੱਜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਦੀ ਪੂਰਤੀ "ਰਿਵੀਜ਼ੀਸ਼ਨ
 ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ
 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੰਗ ਦਾ ਹੁਕਮ 'ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼' ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ
 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ
 ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ
 ਕੋਈ ਅਸਲ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ
 ਅਤੇ ਅਵੈਧ ਕਰਨ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ
 ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ^aw ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ
 ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ
 ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸ¹ ^“ਧਾਰਾ 31(2) ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਰਥਰ ਆਰਟੀਕਲ 31(5) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 31 (5) (ਏ) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ"

ਧਾਰਾ 31(6) ਦਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 31(2) ਦਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 31(6) ਦੇ ਅੰਦਰ "ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 366(10) ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 31(5) ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 31(2), ਫਿਰ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 6(3) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। *ਲੀਲਾ ਵਤੀ ਬਾਈ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ (1)*, *ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਥ ਸਰੀਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)* ਅਤੇ *ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਖੇਡਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (3)*।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਏ. ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

(1) AIR 1957 SC 521 (2) AIR 1953 AU- 182 (3) 57 CWN 719

ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੀ. ਲੀਲਾ ਵਤੀ ਬਾਈ ਵੀ.

ਮੇਜਰ ਐਸ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ
ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਬੰਬਈ ਰਾਜ (1): -

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ
ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ^{ਬਿਸ਼ਨ} ਨਰਾਇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੇ. ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਉਸ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਲਈ।

ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪਟਿਆਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਲਈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਵਜੋਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(3) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪਟਿਆਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੋਹਿਨੀ ਥਾਪਰ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦਰਮਿਆਨ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿਣ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

“ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ VII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ, -
ਧਾਰਾ 5-ਏ, ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ, ਜੇਕਰ
ਕੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਜਨਤਕ
ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਲਈ,
ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਮੇਜਰ ਐਸ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ
ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵ;

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਨਤਕ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(f) ਵਿੱਚ "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ। "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਟੀਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਵਵਿਆਪਕ ਉਪਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ-ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਚ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਨ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਆਮ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (1), ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ * ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤਰੱਕੀ ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਪਛੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਕੀਮ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਹਾਜਨ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ., ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਰ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ (1) ਵਿਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਾ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਤਕ ਕਲਿਆਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ।

ਮੇਜਰ ਐਸ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ
ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੁੱਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਨ ਲਈ / ਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਕਲਾਰਕ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ (1)] - ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਫਾਕਿਕ ਲਾਭ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ (ਨਿਕੋਲਜ਼ ਆਨ ਐਮੀਨੈਂਟ ਡੋਮੇਨ, ਵਾਲੀਅਮ 2, ਸੈਕਸ਼ਨ 7,222), ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ '। ਹਮਾਬਾਈ ਫਰੇਮਜ਼ੀ ਬਨਾਮ ^ ਇੰਡੀਆ (2) ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵਿਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਆਟੋਨੋਮਸ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੋਵੇ। ਇਸਦੇ ਫੰਡ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਟਰੱਸਟੀ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ 30,00,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ। ਇਹ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮਾਲੀਏ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ^ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜਨਤਕ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੋਹਿਨੀ ਥਾਪਰ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਗਭਗ 250 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇਜੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਆਮ ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਪੈਸਾ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ।

(1) (1905) 198 US 361
(2) ILR 39 Bom. 279

ਸਰੀਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੋਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ-----

ਬਲਸ਼ਨ ਨਰਮ। ਜੇ< ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦਾ tion 6(1) ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ. ਸੈਕਸ਼ਨ 17 (1) ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

“(1) ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੰਚਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ, ਉਪ ਧਾਰਾ (1), ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਜਾਂ ਕਾਸ਼ਤਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜੋ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਬਿਲਕੁਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ) ਹੋਵੇਗੀ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਿਆਖਿਆ। -ਇਹ ਉਪ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਜਾਂ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਰੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਢਾਂਚੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਝੋਂਪੜੀਆਂ, ਪੰਡਾਲਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ੈੱਡਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੋਵੇ।

-

(4) ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਾਇਟ ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਮੇਜਰ ਐਸ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ
ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਜੇ.

ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ , ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 4, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।)"

ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ, ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਉਸਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਥਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 17 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17 ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ - ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1)। ਉਦੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 'ਅਰਜ਼ੈਸੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ

ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਏ, ਆਦਿ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਮਾਮੂਲੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 17 ਨੂੰ ਸੀਵਿਲ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਟਾ ਜੋਗ ਡੋਬੋ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਸੀ. ਭਾਰੀ (1), ਅਤੇ ਲੀਚ ਐਂਡ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਮੇਸਰਸ ਜਾਰਡੀਨ ਸਕਿਨਰ ਐਂਡ ਕੰ. (2)। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਤਕਾਲਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 ਕਿਸੇ ਮਨਘੜਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਪੁਰ ਪੋਰਟਾਂ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ" ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧਾਰਾ 17 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਦੇ ਕਾਰਨ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤਾ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ" ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ" ਅਚਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ

(1) ਆਈ.ਆਰ. 1956 SC 44

(2) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1957 SC 357

ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ" "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਨਾਲੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ।

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਆ. ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਇਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 'ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ*' ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ 4 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 9 ਤੋਂ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਕੁਲੈਕਟਰ ਹੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3(ਸੀ) ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

"ਸਮੀਕਰਨ 'ਕੁਲੈਕਟਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ y ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ TE) ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਹੈਲੋ

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਨ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਲਏ ਸਨ। ਇਹ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੇ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ "ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 5 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ, ਤਤਕਾਲੀ ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ: -

"ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ., ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਅਧੀਨ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ।"

ਉਹ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ "ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਕੋਲ **ਲੀ** ਲੈਕਟਰ" ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨਯੋਗ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੱਲ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਕੁਲੈਕਟਰ (ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ) ਪੈਪਸੂ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ * * *”

ਮੇਜਰ ਐੱਸ. ਅਰਜਨ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ

v. ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ^ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ¹¹⁴ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ। 5 ਦਸੰਬਰ, 1954 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ, ਐਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

ਪੈਪਸੂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਧਾਏ ਗਏ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ * .. ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ (1953 ਦਾ ਨੰਬਰ 5), ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ^{ਸਰਦਾਰ} ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ, ਪਟਿਆਲਾ, ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ”। <

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਹੀ ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ' ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ J. ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ. ਜਿਸ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੈਪਸੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਡੈੱਟ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ. ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ

ਵਕੀਲ ਨੇ 18 ਜੂਨ, 1955 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੀ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲ ਚਾਹਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1956 ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਰ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਵੈਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਸਿਰਫ ਉਸ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਟੈਂਡਰ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ - ਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ^ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰੈਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਨ ਹਨ।

ਆਪਣੇ
ਹਿੱਤਾਂ

ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰਨਗੇ। ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ^{^*} ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਾਜਬ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੈਂ, ਇਸ ਲਈ,], ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਝਿਜਕ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਇਹਨਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਨੇ ਇੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੱਦ ਤੱਕ ■ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿੱਘਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

